

21 oktober, 2010

PRESSMEDDELANDE

LÖNEBILDNINGSRAPPORTEN 2010:

Måttliga avtal lindrar lågkonjunkturens effekter

Timlönen i näringslivet väntas öka med i genomsnitt 2,3 procent per år 2010–2012. Trots att de historiskt sett måttliga löneökningarna gynnar sysselsättningen bedöms arbetslösheten förbli hög fram till 2014. Lågkonjunkturer resulterade i att mäns sysselsättning minskade mer än kvinnors, medan kvinnor lämnade arbetskraften i större utsträckning. Det visar Konjunkturinstitutets årliga lönebildningsrapport som publiceras i dag.

I likhet med timlönen bedöms den årliga ökningstakten av arbetskostnaden i genomsnitt bli 2,3 procent 2010-2012. Arbetskostnadsökningen hamnar då inom intervallet 1 till 2,5 procent, vilket enligt Konjunkturinstitutet gynnar produktion och sysselsättning bäst.

I och med att efterfrågan växer starkt kan företagen effektivare utnyttja sina resurser, som personal och maskiner. Produktiviteten kommer därför att öka snabbt de närmaste åren. Samtidigt leder fallet i arbetsproduktiviteten mellan 2007 och 2009 till en varaktigt lägre produktivitetsnivå än annars. En högre produktivitetstillväxt under återhämtningen av ekonomin bedöms endast delvis kunna kompensera för produktivitetssvaret.

I Sverige är sysselsättningsgraden mellan 85 och 90 procent för personer 30-54 år som har gymnasial eller högre utbildning. Men för dem med endast förgymnasial utbildning är sysselsättningsgraden betydligt lägre, drygt 75 procent bland män och knappt 65 procent bland kvinnor. Samtidigt är den genomsnittliga lönenivån inom denna lägst utbildade grupp endast marginellt lägre än den för gymnasieutbildade. Detta antyder ett möjligt problem med den svenska arbetsmarknadens förmåga att generera jobb för grupper med kort utbildning eller som av andra skäl har låg produktivitet. En analys av olika grupper utanför arbetsmarknad och sysselsättning antyder att höga minimilöner kan hålla tillbaka sysselsättningsökningen. Detta motiverar försiktighet i minimilönehöjningar, och en kompetenshöjande arbetsmarknadspolitik.

Under denna lågkonjunktur minskade mäns sysselsättning mer än kvinnors, medan kvinnor lämnade arbetskraften i större utsträckning. Orsaken är att industrin som är mansdominerad drabbades hårdare. Den segregerade arbetsmarknaden påverkar även mäns och kvinnors löner. Skillnaderna är sammankopplade med att yrkesgrupper som domineras av män ofta har högre löner. Löneskillnader mellan kvinnor och män har inte förändrats mycket under de senaste åren. I 2007 års avtalsrörelse fick LO en jämställdhetspott som skulle höja lönen för lågavlönade kvinnor i kvinnodominerade yrken. En granskning av hur lönegapet mellan kvinnor och män har utvecklats antyder att låglönepotten inledningsvis kan ha haft önskad effekt, men att utvecklingen 2008 och 2009 gått delvis i motsatt riktning.

Kontaktuppgifter på nästa sida.

För ytterligare information:

Juhana Vartiainen, Forskningschef
08-453 59 48, 070-553 15 23

Sarah Hegardt Grant, Informationschef
08-453 59 11, 070-267 80 41